

вариства України, д-ра філософ. наук, проф. І. В. Бичка, зав. відділом Інституту економіки АН України, д-ра економ. наук, проф. В. К. Черняка, зав. кафедрою політичної економії Київського держ. університету ім. Т. Г. Шевченка, академіка А. А. Чухна, зав. кафедрою права Московського комерційного інституту, д-ра юридичних наук, проф. В. А. Язева, проректора КТЕІ В. Д. Базилевича, зав. кафедрою філософії, політології та історії України КТЕІ, канд. філософ. наук, доц. Ю. І. Кулагіна.

Значний інтерес учасників конференції викликали виступи, в яких розглядалися питання з історії України. Це, зокрема, доповіді докторів іст. наук, професорів Л. Ю. Беренштейна (Українська сільськогосподарська академія, м. Київ), Г. І. Терещенка (Одеський технологічний інститут харчової промисловості), З. І. Ямкової (Алчевський гірничо-металургійний інститут); кандидатів історичних наук, доцентів В. Ф. Кокорського (Алчевський гірничо-металургійний інститут), Л. В. Морфлюк (Київський держуніверситет), О. А. Пиріг (КТЕІ), М. І. Поночовного (КТЕІ), Г. В. Стрельського (Київський педінститут), О. М. Язвінської (КТЕІ); кандидатів історичних наук О. В. Ковальнової (Горлівська філія Донецького політехнічного інституту), Н. С. Мартем'янової (Харківський інженерно-педагогічний інститут), Л. І. Скомаровської (Полтавський інженерно-будівельний інститут) та ін.

На заключному засіданні було підведено підсумки роботи конференції і вироблено ряд рекомендацій. А потім відбувся «круглий стіл», де йшлося про актуальні завдання гуманітарних наук у підвищенні загального рівня і культури економічних кадрів, їх історичної, соціально-політичної, юридичної, екологічної грамотності, громадянської активності в процесі переходу до ринку. Конференція стала важливим кроком у розробці проблем гуманітарної підготовки майбутніх спеціалістів економіки незалежної України.

С. О. Єкельчик (Київ)

Друга Всеукраїнська наукова конференція «Проблеми історії національного руху в Україні (до 1917 р.)»

7—8 жовтня 1992 р. в Миколаєві відбулася II Всеукраїнська наукова конференція «Проблеми історії національного руху в Україні (до 1917 р.)». Організаторами форуму виступили Інститут історії України АН України та Миколаївський державний педагогічний інститут.

Заявки на участь у конференції подали понад 160 істориків, політологів, юристів, літературознавців та мистецтвознавців, що представляли всі регіони України, а також Росію, Білорусь та Вірменію. У видрукованих тезах доповідей висвітлені проблеми історії українського етносу, державності, національного руху до 1917 р.

На жаль, через об'єктивні обставини значна частина учасників не змогла прибути на конференцію. Однак, незважаючи на це, вона стала важливою віхою на шляху розробки актуальних проблем історії дореволюційної України.

Пленарне засідання 7 жовтня відкрив ректор Миколаївського педінституту проф. В. Ф. Б а й д а к. Зав. відділом історії України XIX — поч. XX ст. Інституту історії України АН України д-р іст. наук, проф. В. Г. С а р б е й виголосив доповідь «Етапи формування української національної самосвідомості (кінець XVIII — поч. XX ст.)». Він виділив 3 таких періоди: шляхетський, Народницький та загальнонародний. Зав. кафедрою історії України Миколаївського педінституту д-р іст. наук, проф. П. М. Т р и г у б висвітлив деякі проблеми вивчення історії визвольного руху на Півдні України (до 1917 р.), д-р іст. наук, проф. Київського університету Н. І. М и р о н е ц ь спинилася на такій проблемі: «Пісня як фактор формування і збереження національної свідомості українського народу». Зав. кафедрою історії України Донецького ун-ту д-р іст. наук, проф. Р. Д. Л я х зробив доповідь «До питання про розвиток ідеї самостійної України». Увагу доповідача, зокрема, привернули перспективи, що вимальовуються у зв'язку з відкриттям архівів колишнього КДБ. Зав. кафедрою джерелознавства та архівознавства Київського ун-ту д-р іст. наук, проф. В. О. З а м л и н с ь к и й розповів про свої дослідження щодо гетьманів України. Наук. співроб. Інституту історії України канд. іст. наук С. О. Є к е л ь ч и к спинився на теоретичних, методичних та термінологічних проблемах націоналізму.

8 жовтня відбулося об'єднане засідання секцій конференції. Після обговорення численних виступів підсумки конференції підбив д-р іст. наук, проф. В. Г. С а р б е й, який відзначив, зокрема, що з проблем історії України до XIX ст. виступили 5 чол., XIX ст.— 4 чол., поч. XX ст.— 13 чол. Це відбиває загальну тенденцію певного ігнорування дослідниками українського національного відродження XIX ст. Порівняно із Запорізькою конференцією 1991 р. значно зросла кількість заявлених доповідей та повідомлень (з 90 до майже 160), але помітних зрушень в їх якості не відбулося.

Конференція виробила ряд рекомендацій, зокрема з питань поліпшення викладання історії України у вузі та школі. Вона стала свідченням зростання інтересу наукової громадськості до питань історії українського національного руху, а також розширення діапазону та удосконалення методології досліджень.

В. В. Бурдуланюк (Івано-Франківськ)

Міжвузівська науково-теоретична конференція «500-річчя українського козацтва і Галичина»

19—20 червня 1992 р. в Івано-Франківському державному педагогічному інституті імені В. С. Стефаника проходила міжвузівська науково-теоретична конференція «500-річчя українського козацтва і Галичина». Відбулося пленарне засідання, працювали три секції.